

Lausunto Fennovoima Oy:n käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen YVA-arviointiohjelmasta

275/11.01.00/2016

Khall 08.11.2016 § 252

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mikko Alin)

Fennovoima Oy (jäljempänä Fennovoima) on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle ympäristövaikutusten arviointiohjelman käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeesta. YVA-ohjelman jättäminen käynnistää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994, YVA-laki) mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn. Hankkeen yhteysviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö (jäljempänä TEM).

Hanke

Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeen tarkoituksena on huolehtia Fennovoiman Hanhikivi 1- ydinvoimalaitoksen käytön yhteydessä syntyvästä käytetystä ydinpolttoaineesta. Fennovoima rakennuttaa myöhemmin valitsemalleen loppusijoituspaikalle käytetyn ydinpolttoaineen huollon toteuttamiseksi tarvittavat maanpäällisen kapselointilaitoksen ja maanalaiset loppusijoitustilat sekä muut apu- ja oheistilat.

Kapselointilaitoksessa käytetty ydinpolttoaine pakataan loppusijoituskapseloihin, jotka sijoitetaan loppusijoituslaitokseen eli kallioperään satojen metrien syvyyteen rakennettuihin tunnelitiloihin. Ydinvoimalaitoksen toiminta-aikana käytettyä ydinpolttoainetta syntyy yhteensä noin 1 200 - 1 800 uraanitonnia vastaava määrä, joka tarkoittaa noin 700 - 900 loppusijoitettavaa kapselia. Fennovoima suunnittelee rakennuttavansa kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen joko Eurajoelle tai Pyhäjoelle.

Arviointiohjelma on Fennovoiman suunnitelma tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä ympäristövaikutusten huomioon ottamiseksi hankkeen suunnittelussa. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus-hanke vaatii toteutuakseen valtioneuvoston periaatepäätöksen sekä rakentamis- ja käyttöluvut. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittaminen alkaisi Fennovoiman tämän hetken suunnitelmien mukaan aikaisintaan 2090-luvulla.

Työ- ja elinkeinoministeriö on varanut viranomaisille, hankkeen vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen vaikutusalueiden kunnille ja muille yhteisöille tilaisuuden antaa lausuntonsa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnossa pyydetään viittaamaan asian diaarinumeroon TEM/1308/08.05.01/2016. Mahdollinen lausunto pyydetään toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriöön viimeistään **9.11.2016**.

Lausunnot tulee toimittaa osoitteeseen: Työ- ja elinkeinoministeriö, PL32, 00023 Valtioneuvosto tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@tem.fi.

Lisätietoja hankkeesta ja arviointiohjelmasta antaa Fennovoima Oy:stä Marjaana Vainio-Mattila, puh. 020 757 9206, sähköposti marjaana.vainio-mattila@feno-voima.fi.

Lisätietoja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä antaa työ- ja elinkeinoministeriöstä Jorma Aurela, puh. 050 5922 109, sähköposti jorma.aurela@tem.fi.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on nähtävänä osoitteessa www.tem.fi/yva-ohjelma-2016.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus lausuu Fennovoima Oy:n käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen YVA-arviointiohjelmasta **liitteen** mukaisesti.

Kaupunginhallitus:

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Mikko Alin osallistui tämän asian käsittelyyn asiantuntijana.

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Kalajoella 9.11.2016

Otso Juvonen
kaupunginsihteeri

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL32
00023 Valtioneuvosto

Viite: TEM/1308/08.05.01/2016

Asia: **LAUSUNTO FENNOVOIMA OY:N KÄYTETYN
YDINPOLTTOAINEEN KAPSELOINTI- JA
LOPPUSIJOITUSLAITOKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTIOHJELMASTA**

Työ- ja elinkeinoministeriö on varannut viranomaisille, hankkeen vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen vaikutusalueiden kunnille ja muille yhteisöille tilaisuuden antaa lausuntonsa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Mahdollinen lausunto pyydetään toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriöön viimeistään 9.11.2016.

Kalajoen kaupunki toteaa lausuntonaan seuraavaa:

- 1) Suomessa tulee olla yksi kansallinen ydinjätteen loppusijoitusratkaisu. Kalajoen kaupunki ei pidä järkevänä toisen loppusijoituspaikan suunnittelun aloittamista, kun Posivasta on aikanaan eduskunnassa päätetty kansallisena ratkaisuna. Näin ollen tarkoitus on ollut se, että Eurajoelle sijoitettaisiin kaikki Suomessa tuotettava käytetty polttoaine. Fennovoiman käytettyä polttoainetta tulee kohdella samanarvoisesti muiden energiayhtiöiden kanssa. Esitämme vakavasti harkittavaksi ja lainsäädännössä valmisteltavaksi myös vaihtoehtoa, jossa käytetyn polttoaineen palauttaminen polttoaineen myyjälle alkuperämaahan asianmukaisesti käsiteltäväksi olisi mahdollista.
- 2) Yhteistyö ydinjätehuollossa on tärkeää turvallisuuden, kansantalouden ja ydinvoiman kansallisen hyväksyttävyyden näkökulmasta. Tästä olisi pystyttävä sopimaan, mutta mikäli sopimukseen ei päästä, olisi ydinenergialain 29 §:n mukaisesti määrättävä pakollisesta jätehuoltoyhteistyöstä. Ko. lainkohdan mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö voi määrätä eri jätehuoltovelvolliset hoitamaan jätehuoltotoimenpiteitä yhteisesti, jos siten voidaan lisätä turvallisuutta tai pienentää merkittävästi kustannuksia tahi jos muut painavat syyt sitä vaativat. Samalla on tarvittaessa määrättävä yhteisesti suoritettavista toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten jakamisesta."

Kun Fennovoima on joutunut aloittamaan YVA-menettelyn, koska sopimusta muiden ydinjätehuoltovelvollisten (TVO ja Fortum) kesken ei ole saatu syntyään, olisi valtiovallan edistettävä yhteisiä jätehuoltotoimenpiteitä koskevan sopimuksen syntymistä ydinenergiain 29 §:n mukaisella tavalla.

- 3) Kalajoen kaupunki toteaa, että Pyhäjoen Sydännevan ydinjätteen loppusijoituksen YVA-alue sijaitsee Kalajoen kaupungin ja Merijärven kunnan rajalla, jolloin vaikutukset kohdistuvat samalla tavoin Pyhäjoen kunnan lisäksi Kalajoen kaupunkiin ja Merijärven kuntaan. Kalajoen kaupunki edellyttää, että rajalle suunniteltavaa hanketta valmisteltaessa ja hankkeen vaikutuksia arvioitaessa kaikkia kolmea rajakuntaa käsitellään yhdenvertaisesti ja yhtä perusteellisesti eli kuten sijoituspaikkakuntana.
- 4) Kalajoen kaupungilla ei ole sinällään huomautettavaa käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitoksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Jukka Puoskari
Kaupunginjohtaja